

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 51/03-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. marca 2003 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. J. T., Advokátska kancelária, P., vo veci zrušenia rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 16 Co 136/95 zo 6. marca 1996 a rozsudku Okresného súdu v Bardejove sp. zn. 4 C 194/92 z 10. januára 1995 v nadväznosti na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo 4. júna 2002 vo veci Komanický c. Slovenská republika (sťažnosť č. 32106/96), ktorým bolo zistené porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom súdov pri prejednávaní žaloby sťažovateľa, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. októbra 2002 doručená sťažnosť I. K. K., bytom B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného

advokátom JUDr. J. T., Advokátska kancelária, P., označená ako „ústavná sťažnosť proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 6. 3. 1996 sp. zn.: 16 Co 136/95 vo veci Okresného súdu v Bardejove sp. zn. 4 C 194/92 v spojení s rozsudkom Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu č. 32106/96 z 4. 6. 2002“, ktorou v spojení s podaním z 15. novembra 2002 žiadal, aby ústavný súd nálezom zrušil rozsudok Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 16 Co 136/95 zo 6. marca 1996 a rozsudok Okresného súdu v Bardejove (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 C 194/92 z 10. januára 1995 z dôvodu okrem iného, že z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) zo 4. júna 2002 vo veci Komanický c. Slovenská republika (sťažnosť č. 32106/96) (ďalej len „rozsudok ESLP“) vyplýva, že postupom súdov pri prejednávaní žaloby sťažovateľa bol porušený čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) „v tom, že rozhodovali bez mojej prítomnosti ako účastníka konania“.

V sťažnosti uviedol, že „Krajský súd v Košiciach v konaní vo veci označenej sp. zn.: 16 Co 136/95 právoplatným rozsudkom zo dňa 6. marca 1996, ako orgán verejnej moci, porušil moje základné právo na súdnu ochranu, a jeho postup voči mne je odoprením spravodlivosti, čo už samo o sebe pokladám za výraz protiústavnosti. Tak ako to vyplýva z ustanovenia čl. 48 ods. 2 úst. zák. č. 460/1992 Zb., podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu konštatoval vo svojom rozsudku z 4. júna 2002, že došlo v konaní o neplatnosti výpovede k porušeniu môjho práva na verejné vypočutie, súd ďalej konštatoval, že súdne konanie mi neumožňovalo náležite participovať na ňom, a takto som bol zbavený nestranného vypočutia v zmysle čl. 6 § 1 Dohovoru“.

Ďalej sťažovateľ uviedol, že „v mojom konkrétnom prípade, nie je možné dosiahnuť zmenu rozsudku súdu, ktorý bol označený medzinárodným súdom ako nespravodlivý, v konaní pred všeobecnými súdmi, keďže náš poriadok takúto možnosť nepripúšťa. Z uvedeného je zrejmé, že rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva je podľa platnej úpravy nevykonateľný do tej miery, aby mohol zmeniť, či zrušiť nespravodlivý rozsudok,

a je len deklarovanim porušenia práva bez možnosti faktického uplatnenia, t. j. bez možnosti dosiahnutia nápravy v konaní v ktorom došlo k porušeniu práva, tak ako to bolo týmto rozsudkom deklarované“.

Sťažovateľ odvolávajúc sa na ustanovenia § 49 a § 53 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a na čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ďalej uviedol, že rozsudok ESLP, ktorý „nadobudol právoplatnosť 6. 9. 2002“, mu bol doručený 16. septembra 2002, že zákonná lehota „k podaniu ústavnej sťažnosti je tak zachovaná“ a že „je jednoznačne daná právomoc ústavného súdu rozhodnúť o mojej sťažnosti, nakoľko o nej nemôže rozhodovať iný súd, práve pre vyššie uvádzané procesné prekážky“. Sťažovateľ okrem zrušenia rozsudku krajského súdu a okresného súdu žiadal, aby mu ústavný súd priznal primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200 000 Sk a trovy konania.

Podaním z 31. decembra 2002, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 7. januára 2003, sťažovateľ nakoniec žiadal, aby ústavný súd vyslovil aj to, „že môj štát, ktorý je zodpovedný za uspokojenie mojich nárokov po zrušenej štátnej organizácii – Okresnom národnom výbore v Bardejove v zmysle §-u 251 Zákonníka práce a tiež z rešpektu k Dohovoru, obnovil stav pred porušením môjho práva, a to pridelovaním mi práce zodpovedajúcej môjmu poslednému pracovnému zaradeniu vo funkcii vyššieho kontrolóra ľudovej kontroly podľa pracovne zmluvy“, ako aj aby „prehlásil mi danú výpoveď z pracovného pomeru od Okresného úradu v Bardejove, zo dňa 27. VIII. 1991 za nulitnú (...)“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa čl. 46 Dohovoru vysoké zmluvné strany sa zaväzujú, že sa budú riadiť právoplatným rozsudkom súdu vo všetkých sporoch, ktorých sú stranami (ods. 1). Právoplatný rozsudok súdu sa doručí Výboru ministrov, ktorý dohliada na jeho výkon (ods. 2).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je žiadosť sťažovateľa, aby ústavný súd v nadväznosti na rozsudok ESĽP svojím nálezom zrušil právoplatné rozsudky okresného súdu a krajského

súdu, a to rozsudok krajského súdu sp. zn. 16 Co 136/95 zo 6. marca 1996, ktorým bol potvrdený rozsudok okresného súdu sp. zn. 4 C 194/92 z 10. januára 1995, ako aj označený rozsudok okresného súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba sťažovateľa podaná proti Okresnému úradu v Bardejove, ktorou sa domáhal vyslovenia neplatnosti výpovede, žiadal určiť, že pracovný pomer trvá, a zaviazať žalovaného na povinnosť zaplatiť mu mzdové nároky súvisiace s neplatným rozviazaním pracovného pomeru, a aby ústavný súd obnovil stav pred porušením jeho práva.

Z rozsudku ESLP okrem iného vyplýva, že krajský súd svojím postupom „neumožnil sťažovateľovi riadne sa zúčastniť konania, a tým ho pripravil o spravodlivé konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru“ (§ 55). Európsky súd preto rozhodol, že „1. čl. 6 ods. 1 Dohovoru bol porušený postupom vnútroštátnych súdov pri prejednávaní žaloby sťažovateľa; 2. nie je nutné sa oddelene zaoberať bodom sťažnosti, podľa ktorého bol čl. 6 ods. 1 Dohovoru porušený tým, že zamietnutie žaloby bolo svojvoľné; 3. nie je nutné rozhodovať o bode sťažnosti opierajúcom sa o čl. 13 Dohovoru; 4. a) žalovaný štát musí do troch mesiacov odo dňa, keď sa rozsudok stane konečným podľa čl. 44 ods. 2 Dohovoru, vyplatiť sťažovateľovi 1 000 EUR (jeden tisíc EUR) za nemajetkovú ujmu a 100 EUR (sto EUR) za trovy konania s tým, že tieto čiastky budú prevedené na slovenské koruny podľa kurzu ku dňu vyplatenia; b) úrok vo výške 7,25 % p. a. za obdobie od uplynutia uvedenej lehoty troch mesiacov do zaplatenia; 5. žiadosť o spravodlivé zadosťučinenie sa vo zvyšku zamietla“.

Zákon o ústavnom súde upravuje v tretej časti označenej ako „Konanie pred ústavným súdom“ niekoľko typov konaní pred ústavným súdom. Konanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ústavy je upravené v jej druhej hlave v šiestom oddiele, *in concreto* v ustanoveniach § 49 až 56.

Ústavný súd konštatuje, že zákon o ústavnom súde osobitne neupravuje taký typ konania pred ústavným súdom, ktorého predmetom je posúdenie právnych dôsledkov, a pokiaľ je to možné, aj zrušenie právoplatného súdneho rozhodnutia umožňujúceho nové preskúmanie veci (obnovu konania) v prípade, keď Európsky súd pre ľudské práva svojím

rozsudkom konštatoval, že Slovenská republika postupom a rozhodnutiami orgánov štátu porušila Dohovor. Takýto postup ústavného súdu nie je možné oprieť o platné ustanovenia zákona o ústavnom súde upravujúce konanie o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy.

Ústavný súd teda konštatuje, že pri neexistencii príslušnej zákonnej úpravy vydanéj na základe splnomocňujúcej blankety obsiahnutej v čl. 140 ústavy sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nemožno považovať za právny prostriedok na zabezpečenie nového preskúmania veci v súdnom konaní, ktoré bolo právoplatne skončené, t. j. na realizovanie *restitutio in integrum*, v nadväznosti na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým bolo konštatované, že Slovenská republika postupom alebo rozhodnutiami súdov porušila ľudské práva alebo základné slobody zaručené v Dohovore.

Z týchto dôvodov ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde sťažnosť sťažovateľa odmietol pre nedostatok svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. marca 2003